

СПЕЦИФІКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВНОЇ ОСВІТИ У 5 КЛАСІ ЗЗСО З НАВЧАННЯМ ПОЛЬСЬКОЮ МОВОЮ

Л. М. Шевчук, канд. пед. наук

Навчання української мови у загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням мовами національних меншин має надзвичайно важливе значення. Особливої потребує 5 клас, який є перехідним від початкової школи до середньої і старшої.

Протягом 2018 року здійснювалося з'ясування особливостей української мовної освіти у 5 класі шкіл з польською мовою навчання та розроблення відповідного змісту.

Зокрема, важливим є врахування близькості мов, перенесення вмінь і навичок мовлення рідною мовою на українську (за критерієм спільної лексики польська й українська мова є близькими на 70%, крім того спостерігаються спільні фонетичні й граматичні риси).

Специфіка мовного середовища (сім'ї, соціального середовища взагалі) забезпечує ширший, у порівнянні з школярами ЗЗСО з мовами навчання інших народів, доступ до україномовного контенту, більше можливостей для спілкування, що позитивно впливає на процес вивчення української мови.

Зважаючи на важливість оволодіння учнями державною мовою, основа мовної освіти – формування комунікативної компетентності школярів, розвиток фонетичних, орфоепічних, орфографічних, морфологічних, синтаксичних і лексичних умінь і навичок, їх застосування у процесі мовленнєвої діяльності.

Описана вище специфіка мовної освіти врахована під час розроблення матеріалів до підручника «Українська мова. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти з польською мовою навчання. Рукопис підручника (у співавторстві) розроблено на засадах компетентнісного, особистісно-орієнтованого й комунікативного підходів, із урахуванням специфіки українсько-польського білінгвізму та вікових особливостей школярів. Здійснено його удосконалення відповідно до порад вчителів української мови експериментальних навчальних закладів, узагальнених результатів НДР.